

Megküzdési stratégiák – ízelítő az elméletből

összeállította: Illésné Kun Hajnalka

Megküzdés alatt azokat a tudatos erőfeszítéseket értjük, amelyek segítenek nekünk legyőzni a külső vagy belső kihívásokat, veszélyeket és az ezekkel járó stresszt, az élet átlagos és mindennapi kihívásaira is alkalmazhatjuk őket.

Emiatt a megküzdés olyan alapvető boldogságfokozó stratégia, amelyben benne rejlik a boldogabbá válás lehetősége: amiként viselkedünk, és ahogyan gondolkodunk, az nagymértékben összefügg azzal, hogy végül mennyire leszünk boldogok, függetlenül attól, hogy mi bánt bennünket, hogy milyen feszültségeket, sérelmeket és megpróbáltatásokat élünk át.

Megkülönböztethetünk problémaközpontú megküzdést és érzelempontú megküzdést.

A **problémaközpontú megküzdés** során a helyzetre és a problémára összpontosítunk, és ezeket próbáljuk megváltoztatni és/vagy elkerülni, problémamegoldó stratégiák alkalmazásának segítségével. A változást előidéző problémamegoldó cselekvés vagy kifelé irányul, a problémás helyzetre, vagy befelé, önmagunk felé.

Az **érzelempontú megküzdés** során a stresszhelyzet okozta érzelmi reakciókat enyhítjük, és a negatív érzelmeinket kezeljük, azzal a céllal, hogy ne hatalmasodjanak el rajtunk ezek az érzések és gondolatok. Amikor a helyzet megváltoztatása nem lehetséges, a külső tényezőkre nincs ráhatásunk, akkor az érzelempontú megküzdésre érdemes koncentrálnunk.

A pszichológiai tanulmányok alapján a figyelem pozitív vagy semleges tárgyra, irányba való fordítása mindig könnyebb, mint a negatív tárgyról való elfordítása. Ez azt jelenti, hogy keresnünk kell egy olyan ingert, amire fókuszálhatunk, a belső negatív gondolataink mantrázása helyett.

Néhány stratégia, amelyek segítséget jelenthetnek az érzelempontú megküzdésben:

- **Viselkedéses stratégiák: a testmozgás mint problémaelterelés, érzelmi támasz keresése barátoknál, meditáció, relaxáció.**
- **Kognitív stratégiák: Gondolat-stop technika, a probléma időleges félretétele, a fenyegetettség csökkentése, a helyzet átkeretezése, a probléma és a hozzá kötődő érzések, gondolatok leírása vagy lerajzolása**

A megküzdés hatékonyságát többek között az önreflexió segíti elő. Ez arról szól, hogy észleljük azt, ami bennünk és körülöttünk történik. Ennek egyik útja az objektív megfigyelés: az események tényszerű megismerése és értékelése. Arra vonatkozó képesség, hogy azt vegyük észre a külvilágból, ami valóságos, és ne aszerint érzékeljük, ami a fantáziánkban létezik.

A másik útja a szubjektív megítélés: az események által kiváltott, bennünk lévő elképzelések, saját nézőpont mozgósítása. Ilyenkor a figyelmünket önmagunkra irányítjuk és megvizsgáljuk a történésekkel kapcsolatos gondolatainkat, érzéseinket és motivációinkat.